

TMMOB MİMARLAR ODASI KUŞADASI TEMSİLCİLİĞİ

**KUŞADASI KENT KONSEYİ
İŞLEYİŞİNİN GÜÇLENDİRİLMESİNE YÖNELİK
TESPİT, GÖRÜŞ VE SOMUT ÖNERİLER**

14 TEMMUZ 2025

KUŞADASI

KUŞADASI KENT KONSEYİ VE İŞLEYİŞİNİN GÜÇLENDİRİLMESİNE YÖNELİK TESPİT, GÖRÜŞ VE SOMUT ÖNERİLER*

**Bu rapor Mimarlar Odası Kuşadası Temsilciliği olarak doğal üyesi ve bileşeni olduğumuz Kuşadası Kent Konseyi Yürütme Kurulu'na sunulmak üzere hazırlanmıştır.*

TESPİTLER

Kent Konseyleri, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. maddesi ve Kent Konseyi Yönetmeliği ile tanımlanmış, kentin tüm bileşenlerinin yerel yönetim süreçlerine katılımını amaçlayan anayasal platformlardır. Bu bağlamda Kent Konseyi'nin görevi; kentin hak temelli, sürdürülebilir, adil ve kapsayıcı bir gelişimini sağlamak üzere görüş bildirmek, öneriler geliştirmek ve kamuoyu oluşturmakla sınırlı değil; aynı zamanda bu görüşlerin oluşması sürecine öncülük etmek ve ilgili aktörleri sürece dâhil etmektir.

Bu sorumluluğun gereği olarak, Konsey'in daha işlevsel, daha katılımcı ve daha üretken bir yapıya kavuşması için aşağıdaki tespit, görüş ve somut önerileri bilgilerinize sunuyor, uygulamaya geçilmesi noktasında da aktif görev almaya hazır olduğumuzu beyan ediyoruz.

GÜNCEL DURUM

Türkiye Kent Konseyleri Birliği verilerine göre toplam 66 konsey üyedir ve faaldir. ¹

Öte yandan Türkiye Belediyeler Birliği kendisine üye 2022 yılı itibarı ile 1391 belediye ve 2950 toplam üye olduğunu ifade etmektedir. ²

Bir başka anlamda yasa gereği oluşması gereken konsey toplam 858 kişiden oluşmaktadır ve aşağıdaki şekilde dağılmıştır:

TEMSİL KATEGORİSİ	SAYI	ORAN (%)
Büyükşehir Belediyeleri	30	%3,5
İl Belediyeleri	51	%5,9
Nüfusu 100.000'in üzerindeki Belediyeler	177	%20,6
Milletvekili Sayısı Kadar Temsilci (Belediye Başkanı: 357 + Meclis Üyesi: 243)	600	%69,9
TOPLAM	858	%100

¹ Kent Konseyleri Birliği, 2025 (<https://www.kentkonseyleribirligi.org.tr/kurumsal-yapi/uyelerimiz.html>)

² Türkiye Belediyeler Birliği, 2025 (<https://www.tbb.gov.tr/tr/buyuksehir-ve-il-belediyeleri>)

Sayıştay'ın 2016 yılı raporunda 211 konsey varken, 2020 yılında bu sayı 300 olmuştur.

İlçe Belediyeleri özel inceleme raporuna göre ise 315 konsey mevcuttur.

Bütün bu verilerin ortaya koyduğu gerçek şudur:

Yasa gereği, temsil ettikleri kentin gelişimine, örgütlenmesine ve yönetimine öncülük etme sorumluluğunu taşıyan kent konseyleri, bugün itibarıyla ülke genelinde yaygınlaşmamış; dağınık, yetersiz ve kendi örgütlenmesini henüz tamamlayamamış bir yapıdadır.

Bu tespit, öncelikle siyasi mülahazalardan bağımsız olarak ele alınmalı ve objektif biçimde değerlendirilmelidir. Gerektiğinde yasal düzenlemelerde değişiklik yapılarak, kent konseylerinin sayısı ile görev ve yetki alanları yeniden tanımlanmalı; böylece kent konseyi kavramı güçlendirilmeli ve ülke genelinde aktif bir yapıya kavuşturulmalıdır. Bu doğrultuda, fiziki, coğrafi ve demografik açıdan birbirine yakın birden fazla yerleşim biriminde ortak bir konsey yapısı oluşturulması, daha güçlü ve etkin bir örgütlenme modeli için örnek teşkil edebilir. Yerelden demokratik katılımlı yönetim hedefiyle 5393 sayılı yasa 9. ve 11. Maddelerinin de yaşama geçirilmesi öncelenme, pilot mahallelerden başlayarak çalışma modeli geliştirilmelidir.

ÖNERİLER

- Tematik Çalışma Gruplarının Yeniden Yapılandırılması ve Aktifleştirilmesi

Kent Konseyi Yönetmeliği'nin 8. ve 9. maddelerine uygun biçimde, çevre, mimarlık/kültürel miras, ulaşım, gençlik, afet/kriz yönetimi ve benzeri temalarda çalışma gruplarının yeniden kurulmasını önemsiyor; bu çerçevede **“Kentsel Kalite ve Mekânsal Eşitlik”** başlıklı kent yaşamında nitelikli mekân üretimini, erişilebilirliği, toplumsal kapsayıcılığı ve fiziksel çevrede adaleti önceleyen bir yaklaşımla, kentsel politikaların şekillenmesine katkı sunmayı amaçlayan bir çalışma grubunun kurulmasını öneriyor ve bu grubun yürütücülüğünü üstlenmeye hazır olduğumuzu paylaşmak istiyoruz.

Çalışma grubunun kurulması akabinde kavramın içeriğini ve önemini kamuoyuyla paylaşmak üzere, Kent Konseyi'nin organize ettiği bir **bilgilendirme toplantısı** düzenlenmesini talep ediyoruz. Toplantıda, “Kentsel Kalite ve Mekânsal Eşitlik” başlığının taşıdığı anlam açıklığa kavuşturularak, bu ekseninde yürütülecek çalışmalar için katılımcı bir zemin oluşturulabileceğine inanıyor, bunun kentteki dağınık yapıyı örgütleyen bir çatı olabileceğini düşünüyoruz.

- Dönemsel Kent Forumu veya Açık Toplantılar Düzenlenmesi

Kent yaşamına dair güncel meselelerin, farklı kesimlerin katılımıyla açık biçimde tartışılabileceği **“Kent Forumları”**nın belirli periyotlarla düzenlenmesi, Kent Konseyi'nin görünürlüğünü artıracak gibi, kamusal katılım kültürünün gelişmesine de katkı sağlayacaktır. Bu forumlar aracılığıyla kentte yaşayan yurttaşların bilgiye erişimi kolaylaşacak, karar alma süreçlerine aktif katılımın önü açılacaktır.

Mimarlar Odası Kuşadası Temsilciliği olarak, söz konusu forumların düzenli biçimde hayata geçirilmesini önemli buluyor; bu organizasyonların planlama süreçlerine katkı sunmayı, forum gündemlerinin belirlenmesinde işbirliği yapmayı ve moderasyon desteği vermeyi öneriyoruz. Ayrıca, bu forumların çıktılarının Kent Konseyi yürütme kurulu ve ilgili çalışma grupları tarafından değerlendirilerek karar süreçlerine dahil edilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

- **Görüş Bildirme Süreçlerinin Kurumsallaştırılması ve Dökümantasyonu**

İmar, ulaşım, çevre, sosyal politikalar, ekonomik yönetim ile ulusal ve uluslararası düzeyde yapılan anlaşmalar gibi alanlarda kentte yaşanan gelişmelere ilişkin Kent Konseyi'nin düzenli biçimde görüş bildirmesi, yasal sorumluluklarının bir gereğidir. Bu görüşlerin kamuoyu ile paylaşılması ve karar vericilere aktarılması, katılımcı ve şeffaf yönetim anlayışının temelini oluşturur.

Mimarlar Odası Kuşadası Temsilciliği olarak, bu süreçlerin daha sağlıklı ve etkin işlemesi adına, görüş taslaklarının hazırlanmasında ihtiyaç duyulması halinde teknik destek sunmaya hazır olduğumuzu belirtmek isteriz. Ayrıca, meslek örgütlerinin bu değerlendirme süreçlerine aktif katılımını mümkün kılacak yapısal bir modelin geliştirilmesine katkı sunmayı da önemsiyoruz.

Bu bağlamda, ilgili gelişmelerde **disiplinler arası bir kolaylaştırıcılık rolü üstlenmeye** ve Kent Konseyi bünyesinde çok sesli, bilgi temelli değerlendirme süreçlerinin inşasına katkı vermeye hazır olduğumuzu kamuoyuna bildiririz.

- **Ortak Veri Tabanı ve Bilgi Havuzu Oluşturulması**

Kent Konseyi'nin bilinçli ve sürdürülebilir politika önerileri geliştirebilmesi için, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarından derlenen, açık erişimli ve güncel bir kent veri havuzuna ihtiyaç bulunmaktadır.

Mimarlar Odası Kuşadası Temsilciliği olarak, mekânsal planlama, yapı stoğu, afet riski, kıyı kullanımı gibi alanlarda sahip olduğumuz bilgi birikimi ve arşivleri bu veri havuzunun oluşturulması sürecinde paylaşmaya; birlikte analiz ederek çözüm odaklı öneriler geliştirmeye hazırız. Ayrıca, farkındalık artırıcı çalışmalar ve eğitim programlarında sorumluluk almayı da teklif ediyoruz.

- **Şeffaflık ve Erişilebilirlik Prensiplerinin Güçlendirilmesi**

Kent Konseyi kararlarının, toplantı tutanaklarının ve gündemlerinin düzenli olarak çevrimiçi ortamda paylaşılması, hem katılımı artıracak hem de şeffaflık ve güven ortamını güçlendirecektir. Bu uygulama, Kent Konseyi'nin yasal ve yönetsel sorumluluklarının etkin biçimde yerine getirilmesini sağlamaktadır.

Bu doğrultuda, dijital içeriklerin hazırlanması ve yayımlanma süreçlerine destek olmak üzere gönüllü bir iletişim çalışma grubunun kurulmasını öneriyor; bu grupta görev almaya hazır olduğumuzu bildiriyoruz.

SONUÇ YERİNE

Demokratik katılımı ve sosyal belediyeciliği esas alan bir yaklaşımla, Kent Konseyi yapısının yasalarda öngörülen tanımlara tam olarak kavuşması ve işleyişteki kapsama ile işlevsellik sorunlarının giderilmesi elzemdir. Bu doğrultuda, Kent Konseyleri'nin yasal ve yönetsel anlamda yaşadığı sıkışmaların aşılması, etkinliklerinin artırılması ve kurumsal yapılarının güçlendirilmesi için atılacak adımlarda aktif rol almak ve sorumluluk üstlenmek temel yükümlülüğümüzdür.

Özellikle Mahalle Meclisleri'nin çalışmalarının pilot projelerle canlandırılması, bu sürecin hız kazanması ve somutlaşmasında yer almak arzusundayız. Bu sorumluluk bilinciyle, Kent Konseylerinin yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeylerde bilgi paylaşımı, deneyim aktarımı, iş birliği geliştirme ve ortak çözüm üretme süreçlerine etkin katılım sağlanmasını önemsiyor ve dayanışmanın vazgeçilmez olduğunu vurguluyoruz.

Kent Konseyi'nin başarısı yalnızca toplantılara katılan üyelerin sayısı ile değil; bu üyelerin sorumluluk alma düzeyi ve birlikte üretme iradesiyle ölçülür. Bu bilinçle, yukarıda sunduğumuz önerilerin resmi olarak karara bağlanmasını ve pilot uygulamalarla hayata geçirilmesini talep ediyor; görev ve sorumluluk paylaşımında üzerimize düşeni yapmaya, sürecin her aşamasında aktif katkı sunmaya hazır olduğumuzu beyan ediyoruz.

Saygılarımızla,

TMMOB MİMARLAR ODASI KUŞADASI TEMSİLCİLİĞİ
20.DÖNEM YÖNETİM KURULU

İlgili ve Referans Kaynaklar;

- Kent Konseyi Yönetmeliği
- 5393 Sayılı Belediye Kanunu